

Parlamentul României
Senat

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege pentru modificarea și completarea Legii recunoștinței pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989 și pentru revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din 1987 nr. 314/2004.

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea Revoltei minerești anticomuniste din Valea Jiului – Lupeni - august 1977

Revolta minerească din Valea Jiului a avut un net caracter anticomunist. Pentru prima dată în istoria comunistă din România dar și din întregul bloc comunist din Europa de Est, comuniștii români au recunoscut de două ori (prin vocea secretarului Comitetului Central al Partidului Comunist Român, Ilie Verdet) că au "pierdut controlul total în Valea Jiului" timp de aproape o lună de zile, între 2 și 29 august 1977. Unicitatea și primordialitatea Revoltei minerești anticomuniste din Valea Jiului – Lupeni - august 1977, au fost consfințite în istoria întregului bloc comunist din Estul Europei prin devenirea Vaii Jiului, timp de aproape o lună de zile, o zona LIBERĂ DE COMUNISM. Atunci, cu adevărat pentru prima oară, s-au strigat lozinci anticomuniste și anticeaușiste din zeci de mii de glasuri minerești și cu securile agitate deasupra capetelor, cum ar fi: "Jos cu dictatura comunistă"; "Jos cu burghezia comunistă"; "Jos cu ei că ne-au luat pământul pana-n talpa casei"; "Pitic, pitic, esti un om de nimic"; "Tiran, tiran, te bagam in subteran"; "Pan-aici, pan-aici, comunisti imputiti"; "Aprobare, aprobare, ca n-aveti scapare". Atunci si acolo, la Lupeni in august 1977, elita de varf a comunistilor din Romania au privit neputinciosi si inmarmoriti, de spaima si groaza, la ce li s-a intamplat: au fost sechestrați (Ilie Verdet si Gheorghe Pana), au fost batuti (ilie Verdet), au fost sfidati, jigniti, injurati vartos minereste, amenintati cu moartea si in special li s-a rejectat controlul lor comunist asupra Vaii Jiului.

La prima si cea mai mare miscare muncitoreasca anticomunista au participat activ zeci de mii de mineri, alaturanduli-se marea majoritate a familiilor acestora si sustinuti de toti locuitorii Vaii Jiului.

Revolta minereasca anticomunista din Valea Jiului a administrat prima zguduire tectonica, de maxima intensitate, a sistemului comunist din Romania si idealurile sale au fost similare celor ale revoltatilor de la Brasov din 1987 culminand cu victoria deplina asupra comunismului romanesc, in decembrie 1989

2. Descrierea represiunii

Dupa stramutarea fortata de catre Securitate a liderului de varf al Revoltei mineresti anticomuniste din Valea Jiului in orasul Craiova, la data de 29 august 1977, a inceput marea teroare comunista si sangeroasa impotriva minerilor revoltati. Pentru acea teroare monstruoasa s-a folosit o uriasa desfasurare de forte ale Securitatii si Militiei formata din 860 de ofiteri si subofiteri adusi in Valea Jiului din urmatoarele 7 (sapte) judete: Hunedoara, Gorj, Caras-Severin, Dolj, Alba-Iulia, Sibiu si Arad, in fruntea carora s-au aflat urmasorii: general-locotenent PLESITA Nicolae - seful Departamentului Securitatii Statului (DSS), prim-adjunct al ministrului de interne; general-maior MACRI Emil - seful Directiei a 2-a a DSS; general-maior BUCUR Nicolae - seful Unitatii Speciale; colonel SIMON Gheorghe - seful Inspectoratului Judetean Hunedoara; colonel BOGDANESCU Nicolae - Directia a 2-a a DSS; colonel BARBULESCU Marin - I. G. M. Bucuresti; colonel GOLEA David - seful Securitatii Judetului Hunedoara; colonel POPA Sabin - seful Militiei judetului Hunedoara; colonel MIHUT Avram - adjunct sef al Securitatii judetului Hunedoara si colonel CORCI Toma - adjunct si seful Militiei judetului Hunedoara. La aceste forte de represiune uriasa au mai fost adaugate cateva batalioane ale Securitatii militare, postate la intrarile si iesirile din Valea Jiului, iar incercuirea Vaii Jiului a fost asigurata de alte detasamente militare ale vanatorilor de munte. Tot aparatul represiv al Securitatii si Militiei de atunci adus in Valea Jiului a fost organizat pe urmatoarele grupe: Grupa Analiza si Sinteza; Grupa de Cercetari Penale; Grupa Speciala "S"; Grupa Speciala "T. O."; Grupa Asigurari Tehnico-Materiale; Grupe operative la Intreprinderile Miniere: Dalja, Livezeni, Lonea, Petrila, Aninoasa, Vulcan, Paroseni, Lupeni, Barbateni si Uricani. Fortele uriasa de represiune ale Securitatii si Militiei au fost nemijlocit sprijinite de mii de informatori si colaboratori, activisti comunisti, UTC-isti si reprezentanti ai organizatiilor de masa si propaganda comunista (ziaristi locali, sindicalisti activisti, FDUS-isti etc). S-a trecut la izolarea informatională a Vaii Jiului confiscandu-se 3.371 de scrisori cu "continut necorespunzator" expediate din Valea Jiului. Din septembrie 1977, s-a trecut la militarizarea abatajelor minelor din Valea Jiului, prin infiintarea Brigazii 54 Lucrari Miniere Petrosani si a Unitatii de Contrainformatii Militare nr. 2617 "pentru cunoasterea starii de spirit din randul militarilor repartizati la intreprinderile miniere Lonea, Dalja, Lupeni si Barbateni". Minerii razvratiti au fost, batuti, umiliti, schingiuiti, deportati si stramutati iar cativa dintre ei au decedat la scurt timp in circumstante necunoscute. Au fost arestati 4.800 de mineri dintre care un numar de 106 persoane au suportat un simulacru de proces, in cadrul caruia au primit pedepse cuprinse intre 6 luni si 4 ani de inchisoare, numai o fractiune cu suspendare. Unui numar de 16 mineri, fruntasi ai razvratitilor, li s-au intocmit dosare penale si condamnati la inchisoare pana la 4 ani. Alti 6 grevisti au fost internati sau amenintati cu internarea in Spitalul de neuropsihiatrie de la Zam. Au fost pusi in discutia colectivelor de munca aproape toti conducatorii grevistilor corora li s-a administrat "probe de vinovatie". Au fost expulzati sau stramutati din Valea Jiului un numar de 604 de persoane, cu sau fara familiile lor. Peste 490 de mineri si membrii familiilor acestora au fost pusi in filaj si "T. O." asigurandu-se supravegherea acestora zi si noapte. Tot in luna august 1977 "au fost angrenate in rezolvarea misiunilor incredintate, toate mijloacele muncii speciale de securitate si militie, in scopul descoperirii scrierilor ascunse si dusmanoase; au fost intrebuintate mijloacele tehnice de verificare a unor persoane, filajul, folosirea mijloacelor criminalistice si de fotografiere". A fost organizata o uriasa actiune in care a fost angajata toata forta de represiune din Valea Jiului si toate serviciile de evidenta operativa din toata tara pentru verificarea tuturor salariatilor din Valea Jiului, cu privire la antecedente penale si atitudini dusmanoase. "S-au scris un numar de 20 articole propagandistice la ziarul comunist din Petrosani si s-au intreprins raiduri impreuna cu redactorii ziarului". S-au aplicat 2.389 sanctiuni contraventionale, 6.380 de avertismente militienesti si 10.009 avertismente de Securitate numai in luna august 1977. Un numar de 412 ofiteri de Securitate si Militie impreuna cu ofiterii din formatiunile judiciare si sectoristii au participat la un numar de 137 sedinte din intreprinderile miniere, cartiere, scoli si garaje, numai in luna august 1977.

3. Descrierea situatiei actuale

Putinii mineri supravietuitori care au facut pionerat si s-au sacrificat atat pe ei cat si familiile lor pe altarul sfant al luptei anticomuniste isi traiesc azi, din ce le-a mai ramas din viata pamanteana, o mare deziluzie si o nedreapta dezamagire fiind inca supusi sa suporte profunde privatiuni materiale si financiare. Marea majoritate traiesc la limita de jos a saraciei, la fel familiile si descendentii lor. Adesea se infurie cand isi intalnesc calaii (imbracati la "patru ace" cu haine de import si cu portofelele doldora din pensii grase si afaceri prospere) care i-au urmarit, badjocorit, schingiuit si condamnat si care-i sfideaza cu zambete trufase din coltul gurii si chiar zambete badjocoritoare. Ei, eroii anticomunisti unici de mai ieri ai anului cumunist 1977, nu pot intelege, nici in ruptul capului, cum este posibil ca nici dupa 25 de ani de la caderea comunismului sa nu poata beneficia de cele mai elementare drepturi precum mai tinerii revoltati ai Brasovului si ai lui decembrie 1989. Ei nu mai pot sa inteleaga cum este posibil ca toate statele democratice si libere de comunism pot sa nu-si uite eroii, sa-i respecte, elogieze si sa le asigure un trai decent, si tara lor, Romania, sa-i uite si sa-i ignore.

In legislatia in vigoare sunt prevazute o serie de drepturi pentru persoanele care au suferit ca urmare a Revoltei mineresti anticomuniste din Valea Jiului, 1977.

In realitate, aceste norme legale sunt aproape golite de continut datorita unor drepturi pecuniare in cuantumuri extrem de reduse.

4. Schimbari preconizate

Prezentul act normativ are in vedere acordarea de reparatii morale si materiale unor persoane persecutate din motive politice in legatura cu Revolta muncitoreasca anticomunista din Valea Jiului din 2-3 August 1977, prin modificarea si completarea cadrului legislativ privind situatia juridica si drepturile acordate persoanelor care au luptat impotriva regimului comunist din Romania, respectiv al Legii recunostintei pentru victoria Revolutiei Romane din Decembrie 1989 si pentru revolta muncitoreasca anticomunista de la Brasov din 1987 nr. 341/2004, cu modificarile si completarile ulterioare.

Fata de situatia actuala, se impune ca intentia initiala a legiuitorului roman, aceea de a onora comportamentul eroic si sacrificiile participantilor la revolta minereasca din Valea Jiului, sa capete un continut concret si decent, expresie a recunostintei societatii romanesti pentru curajul manifestat in conditii deosebit de dificile si represive.

Drepturile acordate prin prezentul act normativ reprezinta o modalitate de a compensa, macar in parte, pierderile si suferintele acestor persoane.

5. Alte informatii

Nu este cazul.

Sectiunea a 3-a

Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

1. Impactul macroeconomic

Proiectul de act normativ nu se refera la acest subiect

2. Impactul asupra mediului de afaceri

Proiectul de act normativ nu se refera la acest subiect

3. Impactul social

Prezentul act normativ urmareste reabilitarea situatiei persoanelor care au participat la revolta muncitoreasca anticomunista din Valea Jiului din 1977, tinand cont de faptul ca cei care au

supraviețuit se afla într-o situație deosebit de grea, fiind bolnavi, someri ori cu o stare materială precară.

4. Impactul asupra mediului

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

Numărul persoanelor participante la revolta muncitorească anticomunistă din Valea Jiului din 1977 care urmează să beneficieze de prevederile prezentului proiect de act normativ este de aproximativ 20.

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

Proiectul de act normativ nu implică elaborarea de proiecte de acte normative suplimentare.

Secțiunea a 6-a

Consultări efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

Secțiunea a 8-a

Măsurile de implementare

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege anexat, în vederea aprobării pentru modificarea și completarea Legii recunoștinței pentru victoria Revoluției Române din Decembrie 1989 și pentru revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din 1987 nr. 314/2004, pe care îl supunem Parlamentului spre aprobare.

Inițiator
Senator,
Haralambie Vochițaru